

# IZVJEŠĆE O RADU ZAVIČAJNOG MUZEJA BENKOVAC ZA 2019.GODINU

ZAVIČAJNI MUZEJ BENKOVAC

Obitelji Benković 6, 23420 Benkovac

Tel. 023/681-055

Fax. 023/233-708

Mob: 099/802-31-36

web adresa: [http://www.benkovac.hr/zav\\_muz.html](http://www.benkovac.hr/zav_muz.html)

e-mail: [muzej.benkovac@gmail.com](mailto:muzej.benkovac@gmail.com)

## 1. SKUPLJANJE GRAĐE

### 1.2. Terensko istraživanje

- **Šopot - Crkvina**

Zavičajni muzej Benkovac nastavio je sustavna arheološka istraživanja na prostoru srednjovjekovne crkva s grobljem, mjestu gdje je pronađen natpis kneza Branimira, spomenik na kojem se prvi put spominje ime Hrvat na kamenoj plastici, a koja se datira u 13./14. st. Voditelj istraživanja bio je Marin Ćurković, ravnatelj i kustos muzeja. Istraživanja se provode u suradnji sa Odjelom za arheologiju, Sveučilišta u Zadru. - izv, prof. Karla Gusar, Sveučilište u Zadru, Odjel za arheologiju, dr. sc. Jure Šučur, Sveučilište u Zadru, Odjel za arheologiju te 6 studenata odjela za arheologiju Sveučilišta u Zadru.

Istraživanje je trajalo od 15. travnja do 31. svibnja 2019. g. Istraživanje je provedeno na prostoru zapadno od srednjovjekovne crkve gdje su istraženi navedeni kvarati. Istražen je prostor nasuprotno ulaza u crkvu, na mjestu gdje se prostire srednjovjekovno groblje. Pronađeno je 6 grobova zidanih u kamenoj konstrukciji, jedna zidana kamena konstrukcija – ogradni zid? te pokretni arheološki materijal koji ide od vremena 9. – 14. st.

- **Nadin – Gradina (*Nedinum*)**

Zavičajni muzej Benkovac sudjelovao je u sustavnim arheološkim istraživanja lokalitetu Nadin Gradina (*Nedinum*). Voditelj istraživanja bila je doc. dr sc. Martina Čelhar, Odjel za arheologiju Sveučilišta u Zadru, a članove stručne ekipe činili su: izv. prof. Dario Vujević Odjel za arheologiju Sveučilišta u Zadru, izv. prof. dr. sc. Greg Zaro Department of Anthropology/Climate Change Institute, University of Maine, SAD, doc. dr. sc. Vedrana Glavaš, doc. dr. sc. Igor Borzić, izv, prof. Karla Gusar, Maja Grgurić, Odjel za arheologiju, Sveučilište u Zadru, izv. prof. Kenneth C. Nystrom (SAD), Marin Ćurković dipl. arheolog Zavičajni muzej Benkovac te 40 studenata Odjela za arheologiju Sveučilišta u Zadru. Istraživanje je trajalo od 02. svibnja – 10. srpnja 2019. g.

5. kampanja sustavnih istraživanja provedena je unutar naseobinskog areala. Ubrzo se pokazalo da debljina kulturnih naslaga znatno premašuje prvotne projekcije temeljene na

rezultatima probnih sondi iz 1986. godine. Shodno tome planirani završetak radova tijekom ove godine nije bilo moguće ostvariti već je isto prebačeno u slijedeću, 2020. godinu. Međutim, problemi s vlasnikom terena koji ne dozvoljava daljnje istraživanje primorali su nas na traženje alternativnih rješenja ne bi li se barem na dijelu otvorene površine dosegla zdravica, odnosno matična stijena i time dosegao najstariji kulturni horizont na ovom dijelu lokaliteta. Zavičajni muzej u Benkovcu, uz suglasnost Ministarstva kulture, prenamijenio je sredstava za konzervaciju odobrena za 2019. godinu u sredstva za arheološka istraživanja. Zahvaljujući tome, od 17. lipnja istraživanja se nastavljaju, no samo na zapadnom dijelu areala sonde i to u kv. B6, B8, B10 i B12, odnosno na prostoru sjeverno od ranorimske ulice. Na tom dijelu do kraja su istražene tzv. "kuće" 2 - 5. Riječ je o oznakama dodijeljenim radi lakšeg prostornog snalaženja, iako su istraživanja već dosegla slojeve znatno starije od samih struktura. Istraživanje tzv. kuće 1 dovršeno je netom prije pa je tijekom ovog razdoblja na tom dijelu preostalo provesti samo završnu dokumentaciju. Na prostoru "kuće" 1 živac je dosegnut na dubini od 4,7 metara. Osim istraživanja i dokumentacije u tom vremenu djelomično su i zatrpani pojedini objekti (kuće 1 - 5) te prostor između "kuće 1" i megalitskog bedema. To je bilo potrebno ne bi li se zaštitila vidljiva arhitektura koja je, osim ranorimskih zidova u "kući" 4 koji su ukopani do razine matične stijene, ostala "visiti" u zraku gdje smo najviše mogli otvoriti sonde. Nažalost novi ukopi i grobovi dobrim dijelom su nam onemogućili šire sonde i iskope uokolo temeljnih zidova. Samim iskopavanjem je utvrđeno da ne postoje stariji slojevi ispod crkve već se crkva nalazi na živcu. Prilikom istraživanja pronađeno je jako malo pokretnog materijala iz crkve, nekoliko ulomaka stakla i ručica od namještaja crkve. Prilikom sortiranja pronađene je nekoliko ulomaka antičkih spolija (dio korniča, antički reljef i antički titulus s natpisom) sekundarno upotrijebljeni kao građevni elementi crkve, 2 stupića te 1 zanimljiv ulomak s natpisom na bosančici koji je dijelom oštećen, a koji je služio kao zabatni kamen na apsidi crkve. Detaljnim pregledom i istraživanjem zidova, utvrđeno je da je crkva imala dvije faze kako se to i navodi u arhivskoj dokumentaciji, prva faza 15. st i kasnije proširenje i dogradnja u 18. st.

Nekoliko obilazaka terena s kolegama iz Konzervatorskog odjela Zadar radi njihove evidencije i zaštite.

Konačna svrha istraživanja jest zaštita lokaliteta i obogaćivanje kulturne ponude Grada Benkovca i benkovačkog kraja.

### 3. DOKUMENTACIJA

#### 3.1. Inventarna knjiga

U bazu M++ upisano je 350 predmeta (arheologija), 30 (kulturno povijesna) i

#### 3.3. Fototeka

U fototeku uvedeno je 200-ak fotografija inventiranih predmeta u digitalnom obliku, te nekoliko video uradaka.

## 4. KNJIŽNICA

### 4.1. Nabava

Knjižnični fond je obogaćen s 70 novih jedinica: poklonima (70).

### 4.4. Služba i usluge za korisnike

Knjižnica je otvorena za stručnjake.

## 5. STALNI POSTAV

- *Stalni postav*

U izradi je muzeološka studija unutarnjeg uređenja i stalnog postava Zavičajnog muzeja Benkovac na temelju projekta novog uređenja Zavičajnog muzeja Benkovac u sklopu EU projekta.

## 6. STRUČNI RAD

### 6.5. Posuđivanje i davanje na uvid

Građa je davana na uvid novinarima i drugim medijskim djelatnicima.

### 6.8. Stručno usavršavanje

Kustos Mate Ćurković položio je stručni ispit za kustosa.

### 6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Pružana je stručna pomoć i davani su savjeti većem broju građana, sredstvima javnog priopćavanja i drugim subjektima. Također započeta je suradnja s studentima te je nekoliko njih diplomiralo na temu kulturne baštine Benkovca o muzejskoj građi Zavičajnog muzeja Benkovac.

### 6.12. Informatički poslovi muzeja

Izrađena je web stranica Zavičajnog muzeja Benkovac [www.muzej-benkovac.hr](http://www.muzej-benkovac.hr), kao i facebook muzeja.

## 9. IZLOŽBENA DJELATNOST

- „*Benkovac kroz Narodni list od 1950. do 1990.*“

Zavičajni muzej Benkovac, 01. veljače – 29. ožujka 2019.

Vlastita izložba.

Autor stručne koncepcije: Mate Ćurković

Autor likovnog postava: Mate Ćurković

Opseg: 6 vitrina s arheološkim materijalom i 13 roll up plakata

Vrsta izložbe: povijesna, tuzemna, informativna, samostalna, pokretna

Tema: tema izložbe bila je prezentacija digitaliziranih novinskih članka iz novina Narodni list u periodu od 1950. do 1990. kroz koje je prezentirana povijest Benkovca i benkovačkog prostora.

- "Kule i utvrde Ravnih kotara"

OŠ Benkovac, 30. siječnja – 11. veljače 2019.

Zajednička izložba Zavičajnog muzeja Benkovac i Arheološkog muzeja Zadar

Autor stručne koncepcije: Marin Ćurković i Hrvoje Manenica

Autor likovnog postava: Marin Ćurković i Hrvoje Manenica

Opseg: 9 roll up plakata

Vrsta izložbe: arheološka, edukativna, informativna, tuzemna, pokretna

Tema: tema izložbe je prezentacija istraživanja kula i utvrda benkovačkog kraja koja su započeta i provedena tijekom 2015. i 2016.g.

- "Kule i utvrde Ravnih kotara"

OŠ „Petar Zoranić“ Stankovci, 07. ožujka – 07. travnja 2019.

Zajednička izložba Zavičajnog muzeja Benkovac i Arheološkog muzeja Zadar

Autor stručne koncepcije: Marin Ćurković i Hrvoje Manenica

Autor likovnog postava: Marin Ćurković i Hrvoje Manenica

Opseg: 9 roll up plakata

Vrsta izložbe: arheološka, edukativna, informativna, tuzemna, pokretna

Tema: tema izložbe je prezentacija istraživanja kula i utvrda benkovačkog kraja koja su započeta i provedena tijekom 2015. i 2016.g.

- "Kule i utvrde Ravnih kotara"

OŠ Ivan Goran Kovačić" Lišane Ostrovičke 17. svibnja – 31. svibnja 2019.

Zajednička izložba Zavičajnog muzeja Benkovac i Arheološkog muzeja Zadar

Autor stručne koncepcije: Marin Ćurković i Hrvoje Manenica

Autor likovnog postava: Marin Ćurković i Hrvoje Manenica

Opseg: 9 roll up plakata

Vrsta izložbe: arheološka, edukativna, informativna, tuzemna, pokretna

Tema: tema izložbe je prezentacija istraživanja kula i utvrda benkovačkog kraja koja su započeta i provedena tijekom 2015. i 2016.g.

- *„Fotografije kulturne baštine Zadarske županije“*

Zavičajni muzej Benkovac, 10. lipnja – 24. lipnja 2019.

Gostujuća izložba Foto-kino-video kluba Zadra 1954 povodom dana Grada Benkovca

Autor stručne koncepcije: Marin Ćurković, Mate Ćurković i Petar Sikirić,

Autor likovnog postava: Marin Ćurković, Mate Ćurković i Petar Sikirić

Opseg: 36 fotografija – 18 autora

Vrsta izložbe: umjetnička, edukativna, informativna, tuzemna, pokretna

Tema: tema izložbe je prezentacija rada Foto-kino-video kluba Zadra 1954 i promocija kulturne baštine Zadarske županije

- *„Umjetnošću i ljepotom protiv predrasuda“*

Zavičajni muzej Benkovac, 25. lipnja – 8. srpnja 2019.

Gostujuća izložba Udruga ratnih veterana Domovinskog rata „Crne Mambe“ i Udruge specijalne jedinice policije „Barun“ – Zlatar, te Zajednica VOMP HV povodom Dana državnosti RH

Autor stručne koncepcije: Enes Quien, Marin Ćurković i Mate Ćurković

Autor likovnog postava: Enes Quien, Marin Ćurković i Mate Ćurković

Opseg: 25 autora, 10 umjetničkih slika i 15 skulptura

Vrsta izložbe: umjetnička, edukativna, informativna, tuzemna, pokretna

Tema: tema izložbe je prezentacija rada branitelja okupljenih u braniteljskim udrugama i njihovo kreativno viđenje umjetnosti.

- *Hrvatska narodna glazbala danas i u prošlosti“*

Zavičajni muzej Benkovac, 28. lipnja – 18. srpnja 2019.

Gostujuća izložba u koautorstvu mr.sc. Krešimir Galin i Hrvoje Galin

Autor stručne koncepcije: Krešimir Galin, Marin Ćurković i Mate Ćurković

Autor likovnog postava: Krešimir Galin, Marin Ćurković i Mate Ćurković

Opseg: 16 plakata i 60 glazbala u 6 vitrina

Vrsta izložbe: etnografska, edukativna, informativna, tuzemna, pokretna

Tema: tema izložbe je prezentacija hrvatskih tradicijskih glazbala cijele Hrvatske iz privatne zbirke mr.sc. Krešimira Galina, kao i prezentacija sviranja na istima.

- *Nadin: Ponovno otkriveni grad“*

Zavičajni muzej Benkovac, 25. lipnja – 8. srpnja 2019.

Odjel za arheologiju Sveučilišta u Zadru i Zavičajni muzej u Benkovcu,  
Autori izložbe: Martina Čelhar, Gregory Zaro, Igor Borzić, Karla Gusar  
Autor stručne koncepcije: Marin Ćurković, Martina Čelhar i Filipa Jurković  
Autor likovnog postava: Marin Ćurković, Martina Čelhar i Filipa Jurković  
Opseg: 10 roll up plakata, 6 vitrina s arheološkim materijalom, 1  
Vrsta izložbe: umjetnička, edukativna, informativna, tuzemna, pokretna  
Tema: tema izložbe je rezultat višegodišnjih istraživanja Odjela za arheologiju Sveučilišta u Zadru počevši od 2005. godine. Od 2015. godine Odjel za Arheologiju nastavlja istraživanja u sklopu multidiscipliniranog projekta u suradnji s Sveučilištem u Maineu (SAD). Godine istraživanja omogućila je financijska podrška niza međunarodnih organizacija i institucija (Hrvatska zaklada za znanost, Društvo National Geographic, Sveučilište u Zadru, Sveučilište u Maineu, Zavičajni muzej Benkovac, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Rust Family Foundation). Rezultati dosadašnjeg istraživanja nadinskog arheološkog lokaliteta pružaju jasnu sliku o iznimnom potencijalu Nadina da postane jedna od perjanica kulturno-turističkog razvoja benkovačkog kraja.

## 11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Zavičajni muzej Benkovac posjetilo je nekoliko učeničkih grupa (škole iz Benkovca, Zadra), grupe dječjih vrtića (Benkovac), grupe studenata Odjela za arheologiju Sveučilišta u Zadru i Zagrebu, Odjela za etnologiju u Zadru te nekoliko 10-aka turističkih grupa koje su uz muzej posjetile Kličevicu, Aseriju i Karin

## 12. ODNOSI S JAVNOŠĆU

### 12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- Ravnatelj je sudjelovao u nekoliko TV emisija i radio emisija, predstavljen je Zavičajni muzej Benkovac, utvrda Kličevica, Kaštel Benković u kome je i smješten muzej, Aserija te druge znamenitosti Benkovca.
- Presentacija muzeja u tiskovnim medijima (Zadarski list, Slobodna dalmacija, portali – 057, ezadar).

### 12.3. Predavanja

- Javno predavanje „Kule i utvrde Ravnih kotara“, predavač Marin Ćurković dipl. arheolog i prof. povijest, ravnatelj muzeja prilikom gostovanja izložbi u OŠ Benkovac, Stankovci i Lišane Ostrovičke

•

### 12.5. Promocije i prezentacije

Kaštel Benković u kome je smješten Zavičajni muzej Benkovac preko ljeta postaje otvorena pozornica i centar kulturnih zbivanja Grada Benkovca – Benkovačko kulturno ljeto u kome aktivno sudjeluju djelatnici muzeja.

Unutar prostorija Zavičajnog muzeja Benkovac održano je 5 kazališnih predstava 7 ostalih kulturnih događanja koja uključuju koncerte, etno festivale i festivale vina te brojna druga kultura događanja.

#### 14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Muzej je posjetilo oko 3900 osoba. Najveći broj posjetitelja zabilježen je u turističkoj sezoni. 60% posjetitelja su individualni i stranci.

#### 15. FINANCIJE

##### 15. 1. Izvori financiranja

- Lokalna samouprava, Grad Benkovac koji je i njegov osnivač (99.5%)
- Vlastiti prihodi: 0,5%
- Ministarstvo kulture – investicije
- EU projekti

##### 15.2 Investicije

Nastavak uređenja dijela Zavičajnog muzeja Benkovac – Kaštel Benković – V faza, sredstvima Ministarstva kulture RH i Grada Benkovca –322.000,00 kn

Završetak EU projekta „Revitalizacija i uređenje Zavičajnog muzeja Benkovac“ (KK.08.2.1.03.0003) – izrada projektne dokumentacije – izrađen plan upravljanja kulturnom baštinom Grada Benkovca, sredstvima EU i Grada Benkovca - 454.750,00 kn

Nastavak EU projekta - voditelj partnera na EU projektu “ Kulturna ruta putevima liburnskog, rimskog i hrvatskog nasljeđa Zadarske županije“ (KK 06.1.1.01.0047), partner Zavičajni muzej Benkovac, sredstvima EU i Grada Benkovca - 541.250,00 kn

- Izrada muzeološke studija unutarnjeg uređenja i stalnog postava Zavičajnog muzeja Benkovac